

Kysymyksiä ja vastauksia Suomi–IFC-ilmastorahastosta:

1. Miksi Suomi tekee yhteistyötä juuri IFC:n kanssa?

IFC on maailman suurin ja kokenein yksityisen sektorin kehitysrahoittaja, ja sillä on AAA-luottoluokitus. IFC valikoitui rahasto-ohjelman toteuttajaksi, koska ulkoministeriö pyrkii tekemään kehityspoliittiset finanssisijoitukset mahdollisimman vastuullisesti ja ottaen huomioon, että niille on asetettu myös tuotto- ja palaumaodote.

Rahasto-ohjelma on linjassa vuonna 2016 hyväksytyyn kehityspoliittiseen selonteon kanssa. Selonteossa tavoitellaan kehitysmaiden yksityisen sektorin vahvistamista ja monipuolistamista. Pariisin ilmastoneuvotteluissa Suomi lupasi käyttää merkittävän osan finanssisijoituksistaan ilmastotoimiin. IFC on yksi keskeisimpiä ilmastorahoittajia. Tilivuonna 2016 sen pitkäaikainen ilmastorahoitus oli 2 miljardia US dollaria. Lisäksi IFC:n neuvontapalvelut mahdollistivat 1,3 miljardin US dollarin investoinnit ilmastotyöhön.

2. Miten Suomi käytännössä seuraa sijoituksia?

IFC raportoi ohjelman sijoituksista ja kehitysvaikutuksista vuosittain ulkoministeriölle. Ohjelman tuloseurannassa käytetään IFC:n *Development Outcome Tracking System (DOTS)*-järjestelmää. Sen kautta seurataan useita eri indikaattoreita, kuten luotuja työpaikkoja, hiilidioksidipäästöjen vähenemää sekä verotuloja ja rahoitettujen pk-yritysten määrää. IFC ja ulkoministeriö käyvät lisäksi vuosikeskustelut ohjelman edistymisestä.

3. Miten varmistetaan että sijoitukset menevät köyhimpiin maihin?

Ohjelman kohderyhmänä ovat OECD:n kehitysapukomitean (DAC) luokituksen mukaan ensisijaisesti vähiten kehittyneet maat, muut alemman tulotason maat ja alemman keskitulotason maat. Ylemmän keskitulotason maihin kohdistuvia investointeja voidaan esittää tehtäväksi poikkeustapauksissa ja ainoastaan, jos odotettavissa olevat kehitysvaikutukset ovat erittäin suuria. Tällöinkin hanketta voidaan rahoittaa ainoastaan ulkoministeriön erillispäätöksellä. Ohjelman sijoitussalkun kehittymisestä ja kehitysvaikutuksista tehdään vuosittain julkinen raportti.

4. Miten IFC huolehtii hankkeiden vastuullisuudesta?

IFC:llä on käytössään oma vuonna 2012 hyväksytty vastuullisuusnormistonsa *Performance Standards*. Se on jo useiden vuosien ajan ollut markkinajohtaja ja edelläkävijä ympäristö- ja yhteiskuntariskien hallinnassa.

IFC arvioi tarkkaan mahdollisten yritysasiakkaidensa maineen varmistaakseen, että IFC:n rahoittamat hankkeet toteutetaan mahdollisimman vastuullisesti. IFC voi sijoittaa vain sellaisiin maihin rekisteröityihin yhtiöihin, väliyhtiöihin ja rahastoihin, jotka noudattavat verojärjestelmien avoimuutta edistävän OECD:n Global Forumin asteittain tiukkenevia vaatimuksia. IFC edellyttää, että sen rahoittamien yritysten taustat selvitetään asianmukaisesti ja

huolellisesti, ja että liiketoimet ovat laillisia eikä suunniteltu veronkiertotarkoituksessa. IFC edellyttää yrityksiltä tietoa myös niiden tosiasiallisista hyödynsaajista.

IFC on lisännyt yhteistyötään kansainvälisten rahoitussektorin yhdistysten ja sääntelyviranomaisten kanssa edistääkseen kestävien ympäristö- ja yhteiskuntanormien käyttöä rahoitussektorilla. Lisäksi IFC on panostanut aiempaa enemmän vastuullisuusnormistonsa soveltamiseen hankkeiden arviointi- ja seurantavaiheissa.

5. Millaisia hankkeita muissa maissa on rahoitettu vastaavalla mallilla, ja mitä tuloksia niillä on saatu aikaan?

Kanadan ja IFC:n ilmastorahasto-ohjelmassa on rahoitettu mm. vesivoimaa Nepalissa, aurinkoenergiaa Intiassa, jätehuoltoa Nepalissa ja Ugandassa ja energiatehokkuushankkeita Bangladeshissa. Ohjelman kokonaispäästövähennemäksi on arvioitu 750,000 CO₂-tonnia vuodessa, joka vastaa noin 160,000 auton vuotuisia hiilidioksidipäästöjä.

6. Mitä IFC-yhteistyö merkitsee suomalaisyritysten näkökulmasta?

Suomen rahoituksella tuettavat ilmastohankkeet valitaan IFC:n omaan ilmastoluokitusmääritelmään perustuen. Valinnassa painottuvat sektorit, joissa Suomella on asiantuntemusta ja osaamista kuten energiatehokkuus, uusiutuva energia, kestävä metsätalous ja maankäyttö, meteorologia sekä vesi- ja jätevesiratkaisut. Sitä kautta ohjelma luo sekä suomalaisyrityksille että muille toimijoille yhteistyömahdollisuuksia maailman suurimman yksityisen sektorin kehitysrahoittajan kanssa. IFC pyrkii jatkamaan ja edelleen syventämään yhteistyötään Finnfundin kanssa. Suomalaisten yritysten osallistuminen ei kuitenkaan ole vaatimus hankkeiden rahoitukselle eli kyseessä ei ole sidottu tukimuoto.

7. Miksi kehitysmaissa tarvitaan yksityisen sektorin rahoitusta ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi?

On arvioitu, että Agenda 2030 kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttaminen maksaa vuosittain 12 biljoonaa eli kaksitoistatuhatta miljardia euroa. Lahjumuotoinen apu ei yksin riitä summan kattamiseen. Agenda 2030:ssa todetaankin, että julkisen kehitysavun eräs tärkeä tehtävä on mobilisoida muita rahavirtoja, niin yksityisiä kuin julkisiakin. Sijoitus- ja lainamuotoisella toiminnalla ilmasto- ja kehitysrahoitusta voidaan lisätä merkittävästi. Parhaimmillaan raha kasvaa myös korkoa, kun sijoitukset tuottavat voittoa ja ne voidaan käyttää yhä uudelleen. Yksityisillä yrityksillä on tarjota uusia teknologioita ja ratkaisuja, joiden tukeminen ja käyttöön ottaminen on tärkeää siirryttäessä puhtaampaan, vähähiilisempään talouteen. Tämä on myös Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteen mukaista: sopimuksen yhtenä tavoitteena on muokata rahoitusvirtoja kokonaisuudessaan ilmastoystävällisempään suuntaan.

Köyhimmissä maissa pula energiasta on yksi kehityksen merkittävimpiä esteitä. Energiainvestoinnit ovat varsin pääomaintensiivisiä ja pitkäkestoisia hankkeita, joihin lahjumuotoinen apu ei ole paras mahdollinen eikä usein riittävä rahoituslähde. Suomi-IFC

ilmasto-ohjelmalla tälle sektorille voidaan kanavoida pitkäkestoista, ilmastotavoitteita tukevaa laina- ja sijoitusmuotoista rahoitusta.

8. Miten uusi sijoitusrahasto-ohjelma vaikuttaa Suomen ilmastorahoituksen kokonaismäärään?

Kyseessä on Suomen merkittävin kansainväliseen ilmastotyöhön kohdennettu rahoitus. IFC-sijoitus vastaa osapuilleen Suomen vuoden 2015 kehitysmaille kohdennettua julkista ilmastorahoitusta kokonaisuudessaan.